

‘Helpen om land te verbeteren’

Darija en Anja (21), Sint-Petersburg, studie: pharmacie

Overal in Rusland worden mensenrechten geschonden, zegt Darija. „Bij ons is het normaal om wetten te overtreden. Corruptie is een onderdeel van het dagelijkse leven.”

Volgens Anja is er weinig veranderd sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie. „De generatie van toen wil alles houden zoals het is. Wij niet natuurlijk.” Darija: „Ik zou de hele regering vervangen en eerlijke verkiezingen uitschrijven, maar dat is niet realistisch. En op een revolutie wacht ook niemand.”

De twee studentes voelen zich „redelijk vrij” in Rusland. Anja: „Theoretisch is er vrijheid van meningsuiting, maar in de praktijk niet. Zelfs op internet worden sites dwarsgezet.” De wet die homopropaganda verbiedt, vinden ze zinloos. Darija: „Een groot deel van de Russische maatschappij is erg conservatief en vindt niet-traditionele relaties onacceptabel. De regering heeft een minderheid tot vijand gemaakt en leidt daarmee de aandacht af van de echte problemen in ons land.”

Darija reageert lachend op de vraag hoe zij over homoseksualiteit denkt. „Ik heb zelf een relatie met een vrouw, zij staat hier naast me. Geen enkel probleem hoor. Af en toe roept iemand eens iets stom, maar dat gebeurt voor die wet ook al. Ik

Darija

weet alleen niet hoe het later zal zijn als ik ooit een gezin wil stichten.”

Op dit moment heeft Darija geen reden om naar het buitenland te vertrekken. „Ik vind het leuk om er vakantie te vieren, maar leven wil ik in Rusland. Ik hou van mijn land. Er is heel veel wat me niet bevalt, maar ik vind dat je beter kunt helpen om het land te verbeteren dan wegrennen voor de problemen.”

Over Sotsji zegt Darija: „Het zijn de schandaligste Olympische Spelen ooit. Er is zoveel geld aan uitgegeven en nog is niet alles af. Ook zijn er doden gevallen tijdens de bouw en veel gewonden, maar daar lees je bij ons niets over.”

‘Levensstandaard is te laag’

Elena (19 jaar) en Kristina (18 jaar), Moskou, studie: bestuurskunde

Ze studeren aan „één van de beste universiteiten van Rusland”. Elena: „Om daar terecht te komen moet je heel hoge cijfers hebben.” Beiden willen ambtenaar worden omdat ze op die manier Rusland kunnen helpen. Lachend voegen ze er aan toe: „Ambtenaren worden hier zelfs meer gehaat dan migranten!” Ze worden een beetje zenuwachtig van de vraag hoe ze over Poetin denken. Giachelend: „Op zo’n vraag mogen we geen antwoord geven!” Na wat aandringen zegt Kristina: „Hij bevalt mij wel.” Elena is minder enthousiast: „De regering kan

veel beter. Er zijn veel dingen die anders moeten in Rusland. Ten eerste wordt er te weinig geproduceerd. We zijn nu afhankelijk van olie en gas. Ook is de levensstandaard te laag. De business in Rusland kan zich niet ontwikkelen. Kleine ondernemingen worden door de ingewikkelde wetgeving heel doeltreffend uitgeroeid.” Net als de meeste studenten wonen Elena en Kristina nog bij hun ouders. „Op jezelf wonen is in Moskou onmogelijk omdat de huren onbetaalbaar zijn.” Wat vinden ze dan eigenlijk zo leuk aan Rusland? „Ondanks het feit dat wij een repressieve regering hebben, voel ik me hier vrij.” Elena: „Ik hou van Rusland omdat het een gezellig land is.”

Elena en Kristina

De kinderen van Poetin

Het schrikbeeld dat velen van Rusland hebben: een autoritaire staat met een wetgeving die iedereen die anders is uitsluit. Hoe denken Russische jongeren over de vrijheid van meningsuiting, Sotsji en het verbod op homopropaganda?

WABKE WAAIJER

De generatie die nu tussen de achttien en de vijftientig is, werd geboren in de moeilijke jaren negentig: vlak voor, tijdens of na de val van de Sovjet-Unie. In deze onzekere jaren van schaarste en torenhoge inflatie daalde het geboortecijfer in Rusland enorm.

De gevolgen van deze demogra-

fische crisis worden nu pas voelbaar. De economie heeft een chronisch tekort aan arbeidskrachten. Subsidies voor het tweede kind, een verbod op reclame voor abortussen en een wet die propaganda van niet-traditionele relaties verbiedt, moeten ervoor zorgen dat er de komende jaren meer kinderen geboren worden.

De twintigers van nu waren jonge kinderen toen Poetin aan de macht kwam. Zij hebben behalve

Dmitri Medvedev (van 2008 tot 2012) geen andere president meegemaakt. De jonge generatie is echter ontevreden over de lage levensstandaard en de corruptie. Volgens de meesten is dit niet de schuld van Poetin, maar van het systeem in zijn geheel waaraan niemand weet te ontsnappen.

Het centraal examen op de middelbare school is een belangrijk moment in het leven van Russische jongeren. Hoe hoger je

score, des te groter je kans om zonder omkoping een gratis studieplek aan een goede universiteit te krijgen. Ouders betalen zich blauw aan bijlessen om zodoende de kans op een gratis studieplek voor hun kind te vergroten.

Anton uit Moskou: „Ik had relatief weinig concurrentie toen ik voor een studieplek solliciteerde. Nu is er veel meer concurrentie en is het moeilijker om ergens aangenomen te worden.”

Leerlingen die niet hoog genoeg scoren op het eindexamen, moeten zelf hun universitaire opleiding betalen. Aan vooraanstaande universiteiten kan het collegegeld oplopen tot wel 7000 euro per jaar.

Toch is het volgens Anton voor iedereen mogelijk om te studeren. „Als je een gemiddelde student bent dan moet het wel lukken, desnoods ga je een minder vooraanstaande universiteit. Boven-

dien kun je in Rusland altijd iemand omkopen, zeker op kleinere universiteiten.”

Iedere Russische student komt wel eens in aanraking met corruptie. Zelfs studenten die er niet aan mee willen doen, worden door het onderwijspersoneel in de verleiding gebracht. Maar geld is niet het enige wat telt in Rusland. Jongeren zijn het erover eens dat alles mogelijk is in Rusland als je maar beschikt over de juiste svjazi, ‘contacten’. Anton. „Als je vader bevriend is met de rector van een goede universiteit dan regelt hij wel dat je daar terecht komt.”

Kristina uit Moskou: „Als je ouders het goed voor elkaar hebben, dan zal jij het ook niet slecht hebben.”

Liza uit Samara is van mening dat je ook zonder contacten iets kan bereiken in Rusland. „Maar je moet dan wel héél slim zijn!”

Rusland heeft daarnaast te maken met een ‘kennissvlucht’: de allerslimsten vertrekken naar het buitenland op zoek naar een beter salaris, een vrijer leven en meer comfort. Anton vertelt dat veel van zijn vrienden denken dat het leven in West-Europa beter is. „Ik begrijp niet waarom ze dat denken, in Europa is het crisis, hier vind je tenminste een baan.”

In Rusland vinden jongeren inderdaad makkelijker een baan dan in Nederland, met salarissen die nog steeds groeien, zeker in de grote steden. Zo is een gemiddeld salaris in Moskou 1200 euro, in Sint Petersburg 750 euro en in de Russische Federatie als geheel 600 euro. Hoewel de salarissen groeien zijn de prijzen voor de huren en levensmiddelen dusdanig hoog, dat het lastig is om er van rond te komen.

‘Onderdrukking is sterker dan het verzet’

Semjon (25) en Liza (20), Samara, studie: psychologie en muziekpedagogie

Liza en Semjon wonen in Samara, een provinciestad aan de Wolga in het zuiden van Rusland. Volgens Semjon willen de meeste Russische jongeren in het buitenland wonen. „Zelf zou ik ook wel naar het buitenland willen maar ik spreek geen Engels.”

De leuke kanten van Rusland zijn volgens Semjon „het eten en de gastvrijheid”. Helemaal vrij voelt hij zich niet: „Er breekt nu een tijdperk aan waarin de vrijheid van meningsuiting verloren gaat. Hoe meer je je profileert, des te meer je wordt dwars gezeten.” Liza: „Ik kijk geen nieuws en lees geen kranten, want men laat slechts zien wat de autoriteiten uitkomt.”

Semjon interesseert zich voor de politiek maar houdt zich er zo min mogelijk mee bezig. „Er zijn mensen die zich verzetten, maar ik zie er de zin niet van in, want een revolutie komt er toch niet. De onderdrukking van het verzet is sterker dan het verzet zelf. Ik ken iemand die in 2011 aan de protesten tegen Poetin deelnam en nu het land niet meer uit komt.”

Van de wet die homopropaganda verbiedt, hebben ze nog nooit gehoord. Een hippe archi-

tecte (21) komt erbij zitten en vertelt dat ze moeite heeft met mensen die homoseksueel zijn. „Het probleem zit tussen hun oren. Zij worden niet geboren met een andere seksuele oriëntatie, maar verzinnen hun eigen probleem.” Semjon haalt zijn schouders op: „Wat betreft de psychologische verklaring ben ik het met haar eens. Maar ik heb een kennis die homoseksueel is en daar heb ik geen moeite mee.”

Over de Winterspelen in Sotsji: „Ik ben blij dat het evenement hier plaatsvindt”, zegt Semjon. „Het creëert nieuwe mogelijkheden voor het land. Maar ook wordt alles duurder door Sotsji. Het openbaar vervoer is al tien cent duurder geworden omdat de benzineprijs is gestegen.”

Liza’s ouders wonen niet ver van Sotsji. „Ze hebben alle gastarbeiders weggejaagd die daar hebben geholpen met de opbouw. Om de stad een ‘beschaafd’ aanzien te geven. En het is vreemd dat de salarissen in Sotsji heel hoog zijn, terwijl mijn oma klaagt dat haar beloofde pensioensverhoging uitblijft.” Ze lachen om de vraag wat ze van Poetin vinden. Semjon haalt een oude volkswijsheid aan. „Iedere nieuwe tsaar zal eerst zijn eigen volk bestelen om vervolgens goede daden te verrichten voor zijn land.”

Semjon en Liza

wereldwijd

ANTIVRIESDRANK Een drinkgelag met antivries heeft in Rusland aan zeker zes mensen het leven gekost. Een vrouw ligt in ernstige toestand (ze is onder andere blind) in het ziekenhuis. De Russen zouden in een dorp in de regio Novgorod in zeer beschonken toestand naar de ruitenservliefstof hebben gegrepen. Vergiftigingen met antivries zijn geen uitzondering in Rusland. Antivries wordt gebruikt als een goedkoop alternatief voor alcohol. Een kleine hoeveelheid ervan kan al fataal zijn.

KOFFIEKOMEDIE De Canadese komiek Nathan Fielder heeft in Los Angeles een koffiewinkel geopend met de naam Dumb Starbucks. De winkel is een parodie op de Starbucks-formule, en gebruikt nagenoeg hetzelfde logo als de originele Amerikaanse winkelketen. De winkel zal worden gebruikt als toneel voor een comedyshow. Fielder heeft in de Verenigde Staten een eigen comedyshow op de populaire zender Comedy Central. In de koffiewinkel worden onder meer ‘domme koffie’ en ‘domme muziek’ verkocht. Fielder heeft gekozen voor de naam Dumb Starbucks, omdat de winkel daardoor onder paradierecht kan opereren. Door de toevoeging van het woordje ‘dom’ spot de winkel met Starbucks, waardoor het volgens de Amerikaanse wet niet wordt gezien als een schending van het eigendomsrecht van Starbucks.

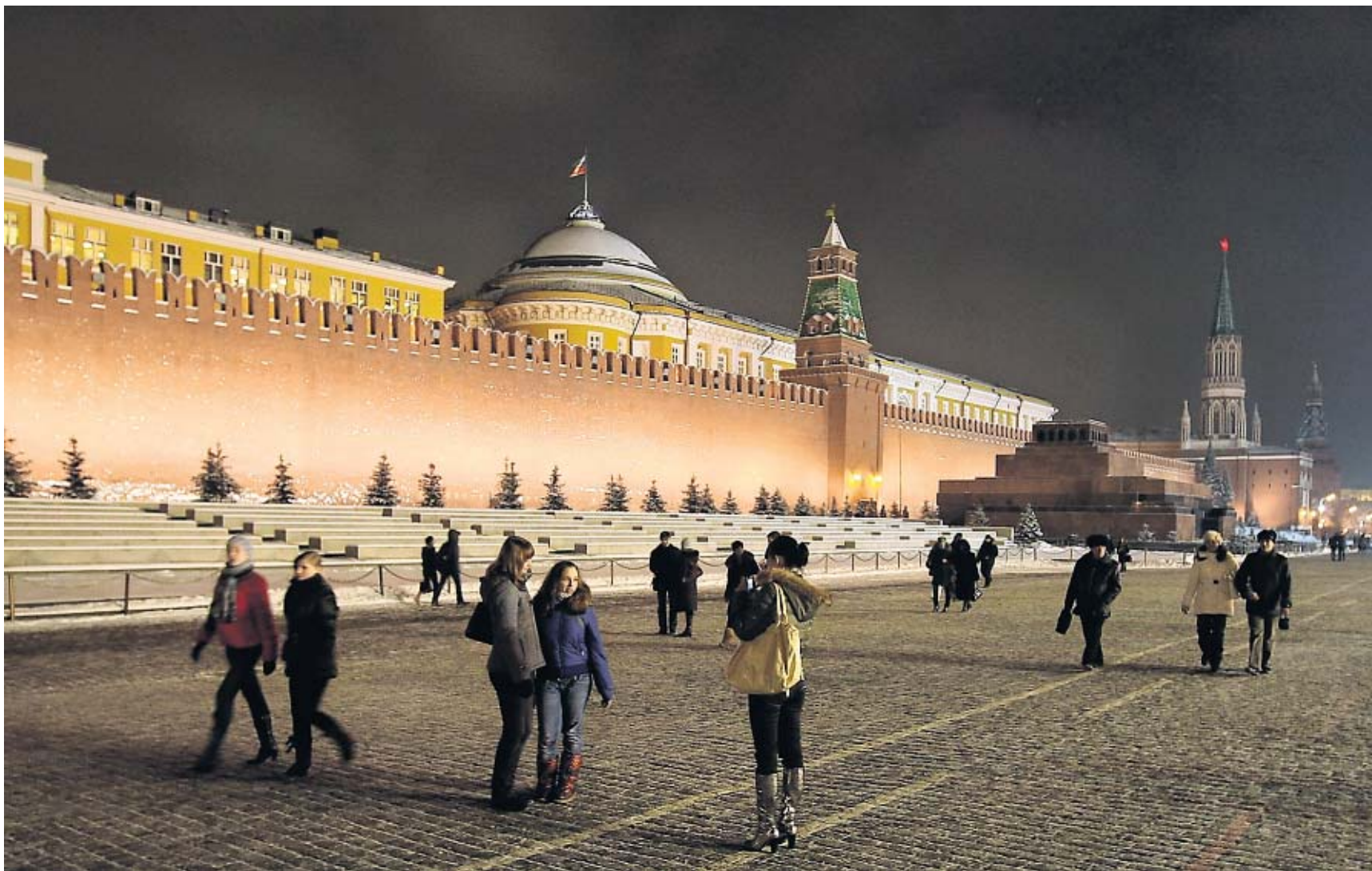
Beambten van politie en douane met een van de kano's waarin de drugs waren verstopt. FOTO APF

DRUGSKAJAKS De autoriteiten in Australië hebben voor bijna 120 miljoen euro aan drugs gevonden in negentien kajaks. De vaartuigen waren volgestopt met 183 kilo methamfetamine uit China. Vijf mensen zijn opgepakt. De drugs werden gevonden toen de douane met een röntgen-scan de inhoud van de zeecontainer waar de kajaks in zaten scande. De politie leverde de container vervolgens af op het bestemde adres. Daar konden drie mannen en een vrouw uit Taiwan worden opgepakt. Een vierde persoon werd in zijn woning in Sydney gearresteerd. De verdachten hangt een levenslange celstraf boven het hoofd voor import en bezit van drugs.

ZELFMOORDLIJN Vlamingen die op zondag de zelfmoordhulplijn bellen, krijgen niet altijd een medewerker aan de telefoon. De bezetting van de telefoon is op zondagmiddag niet optimaal, waardoor bellers worden aangeraden het „op een later moment nog eens te proberen”. Eind vorig jaar werden de zelfmoordhulplijn en de bijbehorende website geopend in de strijd tegen de hoge zelfmoordcijfers in Vlaanderen. Het nummer is volgens directrice Kirsten Pauwels dag en nacht bereikbaar, maar vaak duren gesprekken een half uur tot een uur. Vooral op zondagmiddag kan een tweede beller daarom soms niet worden geholpen. Op het antwoordapparaat verwijst de zelfmoordlijn naar een andere telefoondienst, waar bellers met persoonlijke kwesties terecht kunnen.

ANTIROOKRIJDERS De Britse regering zal het roken in auto's waarin zich ook kinderen bevinden op korte termijn verbieden. Het verbod moet voortkomen dat jongeren gedwongen worden tot passief meeroeken. Het Lagerhuis, de Britse Tweede Kamer, stemde deze week met grote meerderheid met de maatregel in, nadat het Hogerhuis die al eerder had goedgekeurd. Minister Jeremy Hunt van Volksgezondheid krijgt daarmee de bevoegdheid om zo'n rookverbod in te voeren, maar hij is daartoe niet verplicht. Sommige Britten noemen het verbod een onaanvaardbare inbreuk op de vrijheid van het individu.

HUWELIJKSDWARSLIGGER Een vijftigjarige vrouw is deze week tot acht weken celstraf veroordeeld omdat ze het huwelijk van haar broer zonder diens medeweten had geannuleerd. De vrouw deed zich voor als de toekomstige echtgenote van haar broer en belde het gemeentehuis van de Zuid-Engelse stad Plymouth om het huwelijk te annuleren. De rechter noemde het gedrag van de vrouw, die had bekend, „wreed en wraakzuchtig”. De vrouw belde vorig jaar het gemeentehuis twintig dagen voor het huwelijk zou worden voltrokken. De broer en zijn toekomstige vrouw schakelden de politie in en besloten voorlopig niet te trouwen. De zus zei dat ze een hekel heeft aan haar aanstaande schoonzus en haar daarom verdriet wilde doen.

Het Rode Plein in Moskou. Russische jongeren zijn ontevreden over de lage levensstandaard en de corruptie. FOTO ANP/OLAF KRAAK

‘Corruptie komt door onszelf’

Anton (22), Moskou, studie: Tolken en vertalen (Nederlands en Engels)

Anton loopt stage in één van de Stalin-wolkenkrabbers die zo karakteristiek zijn voor het stadsbeeld van Moskou. In vloeiend Vlaams, overgehouden aan drie maanden Gent, vertelt hij dat hij nooit aan het leven in Europa zou kunnen wennen. „Alles is daar anders: de architectuur, de mensen, de mentaliteit.”

Hoewel het systeem volgens Anton toe is aan vernieuwing, is hij over het algemeen zeer tevreden

over het Russische onderwijs: „Je wordt hier breder opgeleid, zowel op school als op de universiteit. Wij leren veel dingen die ze in het Westen niet leren, bijvoorbeeld als het gaat om literatuur.” De politieke situatie in Rusland noemt Anton spannend. „Mensen zijn verdeeld in twee kampen. De ene groep is tegen Poetin omdat hij hun geld steelt en de andere groep is voor Poetin.”

Volgens Anton heeft Poetin zijn voor- en nadelen. „Hij maakt Rusland sterker. Natuurlijk zijn er veel binnenlandse problemen,

Anton

maar ja, het is Rusland.” Een vierde termijn van Poetin ziet Anton wel zitten. „Wie kan hem vervangen?”

Dat er een strenge censuur is, beaamt Anton, maar dat is wel ergens goed voor. „Russen kunnen niet zelf denken en daarom is een sterke leider nodig. We beginnen nu pas zelf na te denken en misschien kan de censuur over een tijdje weg. Russen klagen veel, maar doen zelf helemaal niets. De corruptie komt door onszelf. Dat is in Europa beter, daar zie je een burgermaatschappij, die bestaat hier niet.”